

**МЕДИЧНІ ТА БІОЛОГІЧНІ НАУКИ:
МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ АСПЕКТ
MEDICAL AND BIOLOGICAL SCIENCES:
INTERDISCIPLINARY ASPECT**

Матеріали Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної
internet-конференції до Всесвітнього дня анатомії
Materials of International interdisciplinary scientific and practical
internet conference dedicated to the World Anatomy Day

(м. Харків, 17 жовтня 2023 року)

Харків
ПВНЗ «ХММУ»
2023

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

МЕДИЧНІ ТА БІОЛОГІЧНІ НАУКИ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ АСПЕКТ
MEDICAL AND BIOLOGICAL SCIENCES: INTERDISCIPLINARY ASPECT

Матеріали Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної internet-конференції до Всесвітнього дня анатомії

Materials of International interdisciplinary scientific and practical internet conference dedicated to the World Anatomy Day

(м. Харків, 17 жовтня 2023 року)

Харків

ПВНЗ «ХММУ»

2023

УДК (61:57):004.773.7

М42

Редакційна колегія:

доц. Давидова Ж.В.; доц. Березняков В.І.; канд. пед. наук Кудрявцева Т.О.; доц. Жеребкін В.В., канд. мед. наук Жемела О.Д.; доц. Бурлака І.С.; доц. Арсен'єв О.В.; доц. Нессонова М.М.; канд. біол. наук Тининика Л.М.; канд. біол. наук Нікольченко А.Ю.; канд. техн. наук Гиря М.П.; Чернищенко Н.П.

(реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 363 від 08 вересня 2023 р.)

Матеріали подаються мовою оригіналу. За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

М42 Медичні та біологічні науки: міждисциплінарний аспект: матеріали Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної internet-конференції до Всесвітнього дня анатомії (17 жовтня 2023 р., м. Харків) / за заг. ред. Д. М. Шияна; Приватний вищий навчальний заклад «Харківський міжнародний медичний університет». – Харків : СГ НТМ «Новий курс», 2023. – 107 с.

ISBN 978-617-7886-49-4

Збірник містить матеріали Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної internet-конференції до Всесвітнього дня анатомії **«Медичні та біологічні науки: міждисциплінарний аспект»**, є нефактивним науковим виданням, яке висвітлює теоретичні та практичні результати наукових досліджень молодих науковців (докторантів, аспірантів, студентів), науково-педагогічних (педагогічних) працівників закладів вищої освіти, лікарів-практиків, наукових співробітників з історії становлення вітчизняної та світової морфології, актуальних питань застосування сучасних морфологічних методів і наукових технологій в медицині; клінічних, діагностичних, фармакологічних аспектів клінічної медицини; міждисциплінарного підходу до підготовки майбутніх лікарів в Україні та в світі.

Для широкого кола наукових, науково-педагогічних (педагогічних) і практичних працівників, що займаються питаннями сучасних морфологічних методів і наукових технологій в медицині; клінічних, діагностичних, фармакологічних аспектів клінічної медицини; реалізації міждисциплінарного підходу до підготовки майбутніх лікарів в Україні та в світі.

УДК (61:57):004.773.7

© ПВНЗ «Харківський міжнародний медичний університет», 2023.

7. Vyazovska O. V., Navarro V. M., Wasserman E. A. Pigeons deploy selective attention to efficiently learn a stagewise multidimensional visual discrimination task. *Journal of experimental psychology: animal learning and cognition*. 2018. Vol. 44, no. 2. P. 162–167. URL: <https://doi.org/10.1037/xan0000168> (date of access: 12.08.2023).

8. Vyazovska O. V., Teng Y., Wasserman E. A. Attentional tradeoffs in the pigeon. *Journal of the experimental analysis of behavior*. 2014. Vol. 101, no. 3. P. 337–354. URL: <https://doi.org/10.1002/jeab.82> (date of access: 12.08.2023).

ЗВ'ЯЗОК МІЖ СТУПЕНЕМ ЛЕЙКОАРЕОЗУ І КЛІНІКО- НЕВРОЛОГІЧНИМ СТАТУСОМ ТА ЯКІСТЮ ЖИТТЯ ПРИ ПРАВОГЕМІСФЕРНОМУ ІНСУЛЬТІ

Востротін О.В.¹, Нессонова М.М.², Шматько Ю.В.¹

¹ Навчально-науковий інститут післядипломної освіти Харківського
національного медичного університету, Харків, Україна

² Приватний вищий навчальний заклад «Харківський міжнародний медичний
університет», Харків, Україна

vostr1k94@gmail.com

Вступ. Інсульт є однією з головних причин смерті та інвалідності у світі та причиною 116,4 мільйонів років життя з поправкою на інвалідність (Demeco A. et al., 2023; GBD 2016..., 2019; Marotta N. et al., 2020). У публікації (Norrving B. et al., 2018) наголошується на актуальності дослідницької роботи з метою підвищення якості лікування гострого інсульту, включаючи профілактичні й реабілітаційні заходи, що в цілому повинно забезпечити покращення якості життя пацієнтів. У той же час (Demeco A. et al., 2023; Langhorne P. et al., 2011) зазначають, що локалізація пошкодження головного мозку, його об'єм і ступінь відновлення є ключовими моментами, які визначають кінцевий результат інсульту.

Метою роботи є дослідження зв'язку між ураженнями у білій речовині головного мозку та тяжкістю клініко-неврологічних, нейропсихологічних,

когнітивних порушень, а також якістю життя пацієнтів при правогемісферному інсульті.

Матеріали і методи. У дослідження були включені 162 пацієнти із правогемісферним інсультом, які проходили стаціонарне лікування в лікувально-діагностичному відділі №1 ПП «ЛОРІТОМ». За результатами МРТ і КТ досліджень визначали наявність і характер ураження перивентрикулярної білої речовини та білої речовини глибинних відділів мозку і мікроангіопатії. Кількісну оцінку стадії виразності лейкоареозу проводили за візуальною шкалою Fazekas, де 0 означає його відсутність, 1 – незначні прояви у вигляді множинних точкових уражень, 2 – помірний лейкоареоз, що зливається, 3 – виразний зливний лейкоареоз (Gaillard F. et al., 2020). Тяжкість інсульту та якість життя пацієнтів внаслідок інфаркту головного мозку оцінювалася у двох аспектах: фізичний стан і психоемоційний стан. Фізіологічний стан пацієнтів оцінювався за шкалами NIHSS (National Institutes of Health Stroke Scale), індексу Бартела (Barthel ADL Index), модифікованої шкали Ренкіна (mRs), індексом мобільності Рівермід (RMI). Для оцінювання психологічного стану використовувалися госпітальна шкала тривожності та депресії (HADS), Монреальська шкала когнітивного дефіциту (MoCA), шкала оцінки тяжкості суїциду Колумбійського університету (C-SSRS). Також були застосовані опитувальники, в яких поєднуються шкали оцінювання фізичного і психологічного компонентів, а саме опитувальник про стан здоров'я EuroQol EQ-5D-5L і комплексний опитувальник для оцінювання загального стану здоров'я з погляду пацієнта SF-36. Значення застосованих шкал та індексів порівнювалися у чотирьох групах пацієнтів із різною виразністю лейкоареозу за допомогою критерію Краскала—Уолліса (в тексті статистику критерію позначено $K-W H$) при довірчій імовірності 95%. Для порівнянь двох груп використовували критерій Манна—Уїтні (в тексті точну статистику критерію позначено як $M-W U$, її апроксимацію як Z); у випадку множинних попарних порівнянь застосовували поправку Бонферроні. Опис показників у групах наведено у вигляді медіан та міжквартильних інтервалів.

Для обчислень користувалися засобами програми STATISTICA 13 (TIBCO Software Inc., USA).

Результати та обговорення. Проведений порівняльний аналіз показників шкал та індексів оцінювання тяжкості інсульту, ступеня інвалідизації та інших параметрів якості життя пацієнтів у чотирьох групах пацієнтів у залежності від ступеня ураження білої речовини мозку виявив статистично значущий зв'язок із тяжкістю суїцидальних проявів оцінених за шкалою Колумбійського університету C-SSRS (K-W $H=9.0886$, $p=0.0281<0.05$). Для решти показників статистично значущих відмінностей з виразністю лейкоареозу не виявлено. У балах шкали C-SSRS значущість різниці проявлялася лише при їх порівнянні у пацієнтів з відсутністю лейкоареозу з пацієнтами, в яких спостерігалися множинні точкові ураження, (2.0 [1.0 ; 2.0] проти 0.5 [0.0 ; 1.0] балів; M-W $U=258$, $Z=2.846$, $p=0.004430<0.00833... \approx 0.05/6$); для інших груп порівняння статистично значущих відмінностей виявлено не було. Таким чином, виразність суїцидальних проявів за відсутності видимих уражень білої речовини у досліджених пацієнтів була значущо вищою порівняно з пацієнтами, в яких були наявні множинні точкові ураження. Це можна пояснити збереженням критичного мислення до свого інвалідизуючого стану з наявністю виражених неврологічних та психічних порушень у пацієнтів без судинних захворювань мозку та дисциркуляторної енцефалопатії на відміну від пацієнтів з порушенням критичного ставлення до свого стану в пацієнтів зі структурними змінами мозку при хронічних судинних захворюваннях.

Крім того, за результатами КТ та МРТ досліджень відповідно до результатів оцінювання ступеня ушкодження білої речовини мозку на підставі шкали Fazekas, усі пацієнти з правогемісферним інсультом, що брали участь у дослідженні, були розділені на дві групи: ті, в кого відсутні прояви лейкоареозу ($n=45$), й ті, в кого ці прояви наявні ($n=117$). Проведено порівняння оцінок тяжкості стану, показників фізичного та психічного здоров'я пацієнтів та їх якості життя, отриманих за різноманітними опитувальниками, шкалами та

методиками, у пацієнтів з правогемісферним інсультом з наявними ураженнями білої речовини мозку та без таких. У результаті між порівнюваними групами виявлено статистично значущі розбіжності за показниками шкали NIHSS на 9-й день лікування, а також за оцінкою больових відчуттів та життєвою активності (енергії / втоми) за субшкалами опитувальника SF-36. Дані нашого дослідження демонструють, що при перенесеному правогемісферному інсульті пацієнти без видимих уражень білої речовини мозку мають більш тяжкий неврологічний статус на 9-й день лікування відповідно до оцінок шкали NIHSS (7.0 [4.0 ; 12.0] проти 5.0 [2.0 ; 8.0] балів; M-W U=1716, Z=2.220, p=0.026440<0.05), нижчі показники життєвої активності (35.0 [35.0 ; 70.0] проти 60.0 [35.0 ; 75.0] балів; M-W U=2119, Z=1.873, p=0.048446<0.05) та більшу інтенсивність больових відчуттів (35.0 [35.0 ; 88.0] проти 68.0 [35.0 ; 100.0] балів; M-W U=2125.5, Z=1.9683, p=0.049031<0.05). Такі результати, на наш погляд, пояснюються скоріше наявністю ішемічного осередку ураження мозку, його розмірами та розташуванням, ніж наявністю лейкоареозу як прояву дисциркуляторної енцефалопатії.

Висновки. Таким чином, проведені дослідження дозволили виявити особливість нейропсихологічного стану пацієнтів із правогемісферним інсультом у залежності від ступеня ураженості білої речовини мозку, основною з яких, на нашу думку, є збереженням критичного мислення до свого інвалідизуючого стану, а також продемонстрували відсутність причинно-наслідкового зв'язку клініко-неврологічного дефіциту внаслідок інсульту з преморбідною хронічною ішемією головного мозку.

Список літератури:

1. Immersive virtual reality in post-stroke rehabilitation: a systematic review / A. Demeco et al. *Sensors*. 2023. Vol. 23, no. 3. P. 1712. URL: <https://doi.org/10.3390/s23031712> (date of access: 17.09.2023).

2. Global, regional, and national burden of multiple sclerosis 1990–2016: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2016 / M. T. Wallin et al. *The lancet neurology*. 2019. Vol. 18, no. 5. P. 439–458.

3. International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) and correlation between disability and finance assets in chronic stroke patients. *Acta bio-medica: Atenei Parmensis*. 2020. Vol. 91(3), e2020064, doi:10.23750/abm.v91i3.8968.

4. Action plan for stroke in europe 2018–2030 / B. Norrving et al. *European stroke journal*. 2018. Vol. 3, no.4. P. 309–336. URL: <https://doi.org/10.1177/2396987318808719> (date of access: 15.09.2023).

5. Langhorne P., Bernhardt J., Kwakkel G. Stroke rehabilitation. *The lancet*. 2011. Vol. 377, no.9778. P. 1693–1702. URL: [https://doi.org/10.1016/s0140-6736\(11\)60325-5](https://doi.org/10.1016/s0140-6736(11)60325-5) (date of access: 25.10.2023).

6. Muzio B. D. Fazekas scale for white matter lesions | radiology case | radiopaedia.org. *Radiopaedia*. URL: <https://radiopaedia.org/cases/fazekas-scale-for-white-matter-lesions> (date of access: 25.10.2023).

VIRTUAL TARGETED SCREENING OF PHARMACOLOGICAL ACTIVITY IN A NUMBER OF CHEMICAL COMPOUNDS USING AN ELECTRONIC TOPOLOGICAL APPROACH

Ryzhenko V.P., Ryzhov O. A

Zaporizhzhia State Medical and Pharmaceutical University, Zaporizhzhia, Ukraine

ryzhenko.victor@gmail.com

Development and creation of molecules with given pharmacological properties and low toxicity, purposeful search for various types of biological activity in rows of chemical compounds is of primary importance for modern pharmacological and pharmaceutical science. Different approaches are used to search for pharmacologically active substances, for example, neurochemical, biophysical, proteomics methods, classical QSAR, mathematical simulation of physiological processes. Therefore, now

ЗМІСТ

Напрямок 1. Історія становлення вітчизняної та світової морфології	4
РОЛЬ ВІТЧИЗНЯНИХ ВЧЕНИХ У РОЗВИТКУ МІКРОБІОЛОГІЇ	
Тининика Л.М., Горбатко Ю.В., Пилипець К.О.	4
Напрямок 2. Сучасні морфологічні методи і наукові технології в медицині	6
ВИКОРИСТАННЯ СТОВБУРОВИХ КЛІТИН КОРДОВОЇ КРОВІ У РЕГЕНЕРАТИВНІЙ МЕДИЦИНІ	
Решетова І.В., Нікольченко А.Ю.	6
УФ-ОПРОМІНЕННЯ ЯК МЕТОД ДЕЗІНФЕКЦІЇ	
Тининика Л.М., Нікольченко А. Ю., Кобизєва А.І.	9
СУЧАСНІ НЕІНВАЗИВНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ В АНАТОМІЇ	
Лоцкіна Я.Г., Решетова І.В., Бурлака І.С.	11
ВИДИ ВАКЦИН ТА ВАКЦИНОПРОФІЛАКТИКА	
Нечасєва Є.О., Тининика Л.М.	13
КОМЕНСАЛІЗМ У МІКРООРГАНІЗМІВ	
Тининика Л.М., Решетова І.В.	17
ФІЗІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ РЕГУЛЯТОРНИХ ПЕПТИДІВ	
Лоцкіна. Я.Г., Нікольченко А.Ю.	19
ДОСЛІДЖЕННЯ МОРФОЛОГІЧНИХ ЗМІН ТРОМБОЦИТАРНОЇ ЛАНКИ КРОВІ У ХВОРИХ З СИНДРОМОМ ХРОНІЧНОЇ СЕРЦЕВОЇ НЕДОСТАТНОСТІ НА ТЛІ ГОСТРОЇ ПНЕВМОНІЇ	
Березняков В.І., Залюбовська О.І., Березнякова М.Є.	21
Напрямок 3. Клінічні, діагностичні, фармакологічні аспекти клінічної медицини	24
МЕДИКАМЕНТОЗНА ТЕРАПІЯ ЗЛОЯКІСНИХ РЕЦЕПТОРНО-ЧУТЛИВИХ ПУХЛИН МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ:	

ФАРМАКОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Артеменко А.В., Лукієнко О.В., Євтушенко Д.В. 24

VENOUS THROMBOEMBOLISM IN AN ERA OF INCREASING POPULARITY OF LONG-HAUL FLIGHTS - PREVENTION AND TREATMENT

Jakub Sulima, Kamil Górecki 27

ASPECTS OF THE INDUCED STEM CELLS THERAPEUTIC USE

Nikolchenko A. Yu, Tynnyuka L.N. 29

ДОСЛІДЖЕННЯ КОГНІТИВНИХ МЕХАНІЗМІВ ВИБІРКОВОЇ УВАГИ З ЗАСТОСУВАННЯМ МОДЕЛЬНОГО ОБ'ЄКТУ

В'язовська О.В. 31

ЗВ'ЯЗОК МІЖ СТУПЕНЕМ ЛЕЙКОАРЕОЗУ І КЛІНІКО- НЕВРОЛОГІЧНИМ СТАТУСОМ ТА ЯКІСТЮ ЖИТТЯ ПРИ ПРАВОГЕМІСФЕРНОМУ ІНСУЛЬТІ

Востротін О.В., Нессонова М.М., Шматько Ю.В. 35

VIRTUAL TARGETED SCREENING OF PHARMACOLOGICAL ACTIVITY IN A NUMBER OF CHEMICAL COMPOUNDS USING AN ELECTRONIC TOPOLOGICAL APPROACH

Ryzhenko V.P., Ryzhov O. A 39

Напрямок 4 Здоров'я та хвороби: від анатомії до лікування 41

АНАЛІЗ ОБІЗНАНОСТІ ГРОМАДЯН ПРО ЛЕТАЛЬНІ ДОЗИ

Богаченко А.О., Нессонова М.М. 41

ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ ФІЗИЧНИХ ЧИННИКІВ НА ВИНИКНЕННЯ ВРОДЖЕНИХ ВАД РОЗВИТКУ У ЛЮДИНИ

Вірчик М.В., Кудрявцева Т.О., Арсен'єв О.В. 44

ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ ГЕНЕТИЧНИХ ЧИННИКІВ НА ВИНИКНЕННЯ ВРОДЖЕНИХ ВАД РОЗВИТКУ У ЛЮДИНИ

Нечаєва Є.О., Кудрявцева Т.О., Бурлака І.С. 47

SOCIAL MEDIA'S IMPACT ON SOCIETY: ADDRESSING
DYSMORPHOFOBIA IN HEALTHCARE EDUCATION

Kępczyńska Aleksandra, Karaś Radosław, Starszak Krzysztof 49

АНАЛІЗ ПОШИРЕНOSTІ СТРЕПТОКОКОВИХ ІНФЕКЦІЙ ГРУПИ А
В УКРАЇНІ У РІЗНИХ ВІКОВИХ ГРУПАХ

Подаваленко А.П., Нессонова Т.Д. 50

ВИЗНАЧЕННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ МІЖ ОСОБЛИВОСТЯМИ СТАНУ
КРОВОТВОРНОЇ ТА ІМУННОЇ СИСТЕМИ У ДІТЕЙ ТА СИМПТОМАМИ
ОСНОВНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ДАНИХ ОРГАНІВ

Галичанська О. М. 55

СКЛАДНИЙ КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК – СИНДРОМ АЕРЗИ

Жеребкін В.В., Яценко А.С., Артеменко А.В. 58

**Напряв 5. Міждисциплінарний підхід до підготовки майбутніх лікарів в
Україні та в світі..... 61**

DOES MODERNITY ALSO APPLY TO LEARNING HUMAN ANATOMY?

Krzysztof Starszak, Radosław Karaś, Weronika Starszak 61

FORMATION OF LECTURERS' READINESS TO INFORMATION
COMPETENCE FORMATION IN INTERNATIONAL MEDICAL STUDENTS

Zhanna Davydova 62

ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У
ВИКЛАДАННІ ЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ З ЛАБОРАТОРНОЇ
ДІАГНОСТИКИ

Засанська Г.М. 65

МОТИВАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ МЕДИЧНИХ ТА
ФАРМАЦЕВТИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ДО ВИВЧЕННЯ ОСВІТНИХ
КОМПОНЕНТ ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ

Баранник М.О., Нессонова М.М., Шейкіна Н.В. 70

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ

ПРИРОДНИЧО-НАУКОВИХ ДИСЦИПЛІН ДЛЯ ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОГО СТУДЕНТА Василевич І.М., Швидко Ю.В.....	74
РОЛЬ СИТУАЦІЙНИХ ЗАДАЧ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ КЛІНІЧНОЇ ЛАБОРАТОРНОЇ ДІАГНОСТИКИ Залюбовська О.І., Тюпка Т.І., Авідзба Ю.Н.	77
МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ІНТЕГРАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ ДО ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ Кудрявцева Т.О., Нессонова М.М., Разумна А.Г.	79
ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО СИМУЛЯЦІЙНОГО ТРЕНІНГУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ «ВІРТУАЛЬНИЙ ПАЦІЄНТ НЕФРОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ» Лукієнко О. В., Цодікова О. А., Жеребкін В. В., Березняков В. І.	83
ПРОФЕСІЙНА ІДЕНТИЧНІСТЬ ЗДОБУВАЧА МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ЯК ЧИННИК СУБ'ЄКТИВНОЇ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ Разумна А.Г., Гиря М.П.	87
МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ІНТЕГРАЦІЯ У МЕЖАХ ПРИРОДНИЧО- НАУКОВИХ ДИСЦИПЛІН В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ СТУДЕНТІВ- МЕДИКІВ Ткаченко Т.В., Гетманенко С.В., Панібратцева С.Г.	90
USING OF INTERDISCIPLINARY APROACH FOR TEACHING PROFESSIONAL ENGLISH Olena Melchenko	92
CHAT-GPT – ЗМІНА ПАРАДИГМИ СИСТЕМИ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ Рижов О.А., Іванькова Н.А.....	95
SPECIFIC FEATURES AND CHANGES IN THE LIFESTYLE OF STUDENTS IN THE PROFESSIONAL COLLEGE OF NUPH DURING DISTANCE	

LEARNING

Suhenko O.V., Abidova T.S..... 98

РОЗРОБКА ПРИКЛАДНОЇ ОНТОЛОГІЇ ДО БАЗИ ЗНАНЬ

З ФАРМАЦЕВТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Строїтелева Н.І., Рижов О.А. 99